

Szőnyeg - keleties jelenetekkel

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	13715
Készítés ideje:	1700 - 1720 KÖRÜL
Készítés helye:	Anglia (Nagy-Britannia) (feltehetően); Lengyelország (feltehetően)
Anyag:	gyapjú; gyapjú láncfonal; pamut vetülékfonal
Technika:	gördesz (szimmetrikus) csomózás
Méret:	hosszúság: 259 cm szélesség: 197 cm csomósűrűség: 1188 csomó/dm ²

A szőnyeg fehér tükrében chinoiserie jelenetek: alsó harmadában kert, színes virágok, lombos fák és egzotikus állatok között hárommalakos csoport napernyővel, mellettük tornyos épület. Bal oldalon középen, valamint jobb oldalon fent egy-egy zöld sziget lombos fákkal, virágos növényekkel: a bal oldalin beszélgető pár, a jobb oldalin építmény tornyocskákkal, zászlókkal, mellette pipázó ülő alak. A háttérben rovarok és csőrükben bogyós ágat tartó madarak repülnek. Sötétbarna bordűrjét színes, virágos indák és különféle madarak töltik ki.

A szőnyeg készítési helyéről eltérőek a vélemények. A szakirodalomban 1980-ig francia szőnyegként tartották számon. Elsőként Csermelyi Sándor ismerteti 1915-ben: véleménye szerint az ilyen típusú szőnyegek közül „... nőtt ki az egész francia szőnyegművészet, élén a Savonnerie alkotásaival”. Batári Ferenc a francia eredetet elvetve, 17. század végi -18. század eleji angol kárpitokon és hímzéseken előforduló azonos motívumok alapján a szőnyeget angol munkának tartja. A 17. század második felétől Lengyelországban is készültek csomózott szőnyegek, melyek jellemzői: erősen geometrizált ornamentika festetlen, nyers színű gyapjúból készült alap a felületek átmenet nélküli, sávós árnyalása, valamint a motívumok fekete kontúrozása (Mankowski, Tadeusz: *Polskie tkaniny i hafty XVI-VIII wieku*. Wrocław, 1954, 65-92. p.) egyezést mutatnak tárgyunkkal. A kutatás jelenlegi stádiumában a szőnyeg készítési helyének meghatározása továbbra is kétséges.

Lásd még: [Museum With No Frontiers](#)

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.47. (Pásztor Emese)
- katalógust írta: Batári Ferenc, Békési Éva, Varga Vera, Lichner Magdolna: *Brit iparművészet az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiben a 17. századtól a 20. század elejéig*. Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, 1988. - Nr. 56.
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 228.
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 6.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 130.
- Szerk.: Györgyi Kálmán: *Az Iparművészeti Múzeum textil és keramikai gyűjteménye. Magyar Iparművészet XVIII. évfolyam*, 18. (1915). Országos Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1915. - 221-225:222.;kép:246 (Csermelyi Sándor)

